

GUIA PER A L'OBTENCIÓ DEL RECONeixEMENT COM A CENTRE REFERENT EN EDUCACIÓ EN DRETS D'INFÀNCIA I CIUTADANIA GLOBAL

Bases del curs 2018/2019

Centres referents en Educació en Drets d'infància i ciutadania global

La Convenció sobre els drets de l'infant (CDI), ratificada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 1989, és el tractat de drets humans que ha aconseguit més compromís internacional. A més, des de la perspectiva d'un centre educatiu, és el que afecta de manera més directa al nostre alumnat fins la seva majoria d'edat. Considerant aquests dos factors, **l'enfocament educatiu en drets d'infància es converteix en una eina molt potent per contribuir a una transformació real de l'educació**, capaç de donar resposta a les necessitats i els compromisos que requereix l'exercici de la ciutadania global en la societat actual

El **reconeixement com a Centre referent en educació en drets d'infància i ciutadania global** és un distintiu atorgat per UNICEF Comitè Espanyol als centres d'Educació Infantil, Primària i Secundària, siguin públics, concertats o privats, reconeguts

com centres oficials pel Ministeri d'Educació. Aquest reconeixement **es convoca anualment**, com impuls a la capacitat dels centres educatius per utilitzar els drets de la infància com a instrument vertebrador d'una comunitat educativa que contribueix a la seva promoció i compliment, per a la construcció d'una ciutadania global basada en el gaudi d'aquests drets i de les responsabilitats que del seu exercici se'n deriven.

El seu objectiu fonamental és situar a la infància i els seus drets en un lloc destacat de la vida escolar que s'ha de guiar pels principis d'inclusió, equitat, solidaritat i qualitat. De la mateixa forma, cal que contribueixi a dotar l'ensenyament de les dimensions de globalitat i interdependència, característiques del món actual i imprescindibles en la formació dels nens, nenes i adolescents com a ciutadans globals.

Àmbits del reconeixement

1

Àmbit 1: Coneixement dels drets de la infància i de la ciutadania global
D'acord a l'establert en la CDI, l'educació basada en els drets de la infància promou el **coneixement i compliment** dels drets de tots els nens, nenes i adolescents, desenvolupant la capacitat dels seus titulars de **respectar, protegir i complir** aquests drets així com d'assumir les **responsabilitats** que se'n deriven del seu exercici en el seu entorn proper i global, contribuint al **desenvolupament sostenible** de la societat.

2

Àmbit 2: Participació infantil i juvenil
Existeix un consens important en valorar la participació ciutadana amb una **eina clau** que contribueix al desenvolupament de les persones i les comunitats. La participació facilita els processos de cohesió social i contribueix al **benestar de les persones i a la millora del seu entorn**. Els nens i nenes que participen en els afers que els afecten amplien la visió sobre els seus drets i assumeixen una sèrie de responsabilitats amb la seva comunitat. **A participar també se'n aprèn.**

3

Àmbit 3: Entorn protector
Que el centre educatiu sigui un entorn de protecció significa que els nens i nenes estiguin segurs dins ell en el més ampli sentit de la paraula i que **la comunitat educativa estigui informada dels riscos** que es puguin presentar i tinguin previstos **mecanismes de resposta** davant ells. L'absència de qualsevol d'aquests mecanismes de detecció i resposta augmenta la vulnerabilitat dels nens i nenes davant qualsevol forma de violència.

4

Àmbit 4: Clima escolar
L'aprenentatge es veu facilitat en ambients de benestar psicològic i ètic. Un bon clima escolar es caracteritza per **relacions interpersonals positives, sentiments d'acceptació i de seguretat emocional**. La promoció de valors de respecte afavoreix els vincles en la comunitat i l'activitat escolar. Una atmosfera positiva estimula el **sentit de pertinença i identificació** amb el grup i l'escola així com el **compromís amb els altres**.

Perspectives d'anàlisi

Per a la concessió del reconeixement s'avaluen tres aspectes del treball del centre en drets d'infància:

Planificació

Mesura el grau en què els drets de la infància i la ciutadania global estan implementats en la documentació institucional i en la dels seus processos.

Execució

Proporciona evidència de qualitat de la concreció dels aspectes recollits en la planificació.

Formació

Recull l'abast de la formació en drets d'infància i desenvolupament de la comunitat educativa.

Nivells de reconeixement

Nivell 1: Inicial

El centre ha donat les primeres passes en un procés permanent de millora i fa clara referència als drets de la infància en tots els seus àmbits. **L'obtenció del reconeixement de nivell inicial és requisit per a l'accés als dos nivells següents.**

Nivell 2: Avançat

El centre està aconseguint estendre la presència de l'enfocament de drets d'infància de forma efectiva i general en la vida escolar.

Nivell 3: Excel·lent

El centre es paradigmàtic en l'enfocament en drets de la infància en tots els seus àmbits i perspectives.

Modalitats de participació

Modalitat A: Concessió

Suposa la concessió inicial del reconeixement, en el supòsit que el centre no tingui el reconeixement o l'hagi mantingut en un mateix nivell durant quatre cursos consecutius.

Modalitat B: Millora

És la millora del nivell de reconeixent, en el supòsit que el centre desitgi obtenir el reconeixement en un nivell superior a l'obtingut en alguna de les dues últimes convocatòries. En cap cas s'atorgarà un nivell inferior a l'obtingut en la convocatòria anterior.

Modalitat C: Renovació

Renovació del nivell de reconeixement, en el supòsit que el centre, mantenint les mateixes circumstàncies en les que va obtenir el reconeixement en un determinat nivell en la convocatòria anterior, desitgi renovar el reconeixement durant dos cursos més.

Procediment

Presentació de candidatures

Els centres presentaran les seves candidatures d'acord amb els criteris establerts (veure annex 1), en la modalitat de concessió (per al curs 2018/2019). Les candidatures s'analitzaran tècnicament i la resolució final la durà a terme una comissió avaluadora designada per UNICEF - Comité Español.

Requisits

- Omplir i trametre el formulari PDF** (disponible en www.unicef.es/educa/centros-referentes). Si us plau, tingueu en compte que només seran admeses aquelles candidatures presentades a través del formulari PDF.
- Carta de la Direcció del centre** en la què es presenta la candidatura (annex 2):
 - Desig de participar en la convocatòria anual.
 - Manifestació de l'acord de l'equip directiu i del claustre per concórrer a la convocatòria.
 - Declaració responsable de la veracitat de la informació aportada.
- Aval del Consell Escolar*** on es faci constar que ha estat elevada i aprovada la proposta de presentació de la candidatura (annex 3).

Comprovació de la documentació

UNICEF - Comité Español podrà sol·licitar en qualsevol moment del procés elements de comprovació relatius a la documentació presentada així com sobre les declaracions fetes a través de les visites al centre, entrevistes amb membres de la comunitat educativa o aquells altres mètodes que procedeixin amb l'objectiu de validar les aportacions.

Comissió avaluadora

La comissió avaluadora estarà integrada per l'equip d'UNICEF, membres de l'administració i altres actors rellevants en l'àmbit educatiu.

Durada del reconeixement i seguiment

La durada del reconeixement serà de dos cursos escolars i la seva validesa efectiva serà a partir del mes d'octubre del curs següent al que se sol·licita.

Si un centre ja reconegut opta a millora en la convocatòria del curs següent i no aconsegueix superar els requisits, els dos cursos es comptaran des del que va obtenir el reconeixement en l'anterior convocatòria.

* Cal que aquells centres que no hagin constituït un consell escolar ho manifestin en la carta de la Direcció del centre.

Característiques d'aquesta edició

Nivells de reconeixement

En aquesta edició dels reconeixements (2018/2019) el nivell inicial serà l'únic al qual es podran presentar candidatures.

Modalitats de participació

En ser aquesta la segona edició dels reconeixements i com que no s'ha complert el termini dels reconeixements de l'any passat (dos cursos acadèmics), l'única modalitat de participació oberta és la de concessió, no sent possible ni la de millora ni la de renovació.

Terminis

Per a la present convocatòria el termini s'obre el 27 d'abril de 2018:

1	Presentació de candidatures	Fins el 30 de juny
2	Esmena de defectes en la documentació presentada	maig-juny
3	Publicació del llistat de candidatures admeses	juny
4	Realització de visites, entrevistes i/o sol·licitud de documentació addicional	juny-setembre
5	Resolució i comunicació als centres participants	octubre
6	Publicació de les candidatures reconegudes	octubre

Annex 1: Requisits per àmbit

1

ÀMBIT 1: CONEIXEMENT DELS DRETS DE LA INFÀNCIA	
Perspectiva de planificació	
✓	Integrar els drets de la infància i ciutadania global en el projecte educatiu de centre.
✓	Integrar els drets de la infància i la ciutadania global en la Programació General Anual.
Perspectiva d'execució	
✓	Coordinació entre l'equip directiu, el claustre i l'equip d'orientació pedagògica per a fer explícit l'enfocament de drets d'infància en totes les matèries.
✓	Existència de mecanismes de reforç a l'alumnat amb necessitats especials o problemes de rendiment acadèmic.
Perspectiva de formació	
✓	Al menys 1 membre del claustre en actiu en el centre ha rebut formació sobre integració curricular dels drets d'infància i ciutadania global.

2

ÀMBIT 2: PARTICIPACIÓ INFANTIL I JUVENIL	
Perspectiva de planificació	
✓	Existència de mecanismes de consulta directa a l'alumnat.

3

ÀMBIT 3: ENTORN PROTECTOR	
Perspectiva de planificació	
✓	Existència de protocols d'actuació davant: <ul style="list-style-type: none"> • Maltractament familiar • Assetjament escolar • Abús sexual i agressions sexuals
Perspectiva d'execució	
✓	Existència d'activitats educatives sobre: <ul style="list-style-type: none"> • Hàbits d'alimentació saludables, prevenció de trastorns alimentaris. • Prevenció de tabaquisme, consum d'alcohol i drogodependències. • Educació sobre continguts il·lícits i nocius a Internet i ús adequat de les TIC. • Educació vial.

4

ÀMBIT 4: CLIMA ESCOLAR	
Perspectiva de planificació	
✓	Haver dut a terme l'autoavaluació en Educació en drets.
Perspectiva d'execució	
✓	Comunicació a la comunitat educativa (alumnat, famílies, professorat, personal no docent) del compromís amb els drets de la infància i la ciutadania global en el projecte educatiu.
✓	Manifestació del compromís de la comunitat educativa amb els drets de la infància i la ciutadania global en el projecte educatiu.

Annex 2: Model de carta de presentació de candidatura

Un dels documents que cal adjuntar al formulari de candidatura és una carta de sol·licitud, que inclogui les dades de la persona de contacte pel procés d'avaluació i reconeixement:

- 1 Prepareu la carta, indicant el nom del centre, la data de sol·licitud, les dades de la persona designada per a la gestió del procés i amb la signatura del director o directora del centre i el segell. Podeu fer servir el model que incloem més a baix.
- 2 Escanegeu la carta segellada i signada. Indiqueu en el nom de l'arxiu el nom del vostre centre, per exemple: `carta-reconeixement-ceip-nom-del-centre.pdf`
- 3 Adjunteu l'arxiu a la sol·licitud (recordeu que la sol·licitud completa inclou el formulari PDF, aquesta carta i el certificat del Consell Escolar).

Amb data [data] la Direcció de [nom del centre] presenta la seva candidatura al reconeixement com a centre referent en drets d'infància i ciutadania global concedit per UNICEF - Comité Español, en la modalitat de concessió per al nivell inicial.

Per aquest motiu, en nom del centre que represento, declaro que les dades aportades en la documentació enviada son verídiques i sol·lícito que admetin a tràmit la nostra petició als efectes oportuns. La persona designada per a la gestió d'aquest procés és:

Sr./Sra. [Nom i cognoms de la persona]
Càrrec [Càrrec al centre educatiu]
E-mail [E-mail de contacte]
Tfn. [Telèfon de contacte]

Atentament,

Signat
[Nom Director/a del centre]

Annex 3: Certificat d'aval de la candidatura del Consell Escolar

Igual que en el cas anterior, cal preparar una carta signada pel Consell Escolar per a ser inclosa en la sol·licitud:

- 1 Prepareu la carta. Podeu fer servir el model que incloem més a baix.
- 2 Escanegeu la carta segellada i signada. Indiqueu en el nom de l'arxiu el nom del vostre centre, per exemple: `carta-reconeixement-ceip-nom-del-centre.pdf`
- 3 Adjunteu l'arxiu a la sol·licitud (recordeu que la sol·licitud completa inclou el formulari PDF, aquest certificat i la carta de la direcció del centre).

Sr/Sra.....
secretari/a del Consell Escolar del Centre.....

CERTIFICA:

Que el Consell Escolar, en sessió celebrada el dia de de adopta l'acord transcrit literalment:

Candidatura del Centre.....al reconeixement com a centre referent en educació en drets d'infància i ciutadania global.
La Secretaria dona lectura a la proposta de la Direcció del centre de data de..... de

"El reconeixement com a Centre referent en drets d'infància i ciutadania global és un distintiu atorgat per UNICEF Comité Español als centres educatius d'educació Infantil, Primària i Secundària, tan públics com privats i concertats. Aquest reconeixement es convoca anualment, com impuls a la capacitat dels centres educatius per utilitzar els drets de la infància com instrument vertebrador en una comunitat escolar que contribueix a la seva promoció i compliment en honor de la construcció d'una ciutadania global basada en el gaudi d'aquests drets i de les responsabilitats que del seu exercici se'n deriven.

La Convenció sobre els drets de l'infant, ratificada per l'Assemblea General de les nacions Unides de 1989, és el tractat dels drets humans més àmpliament ratificat de la història i és el que afecta de manera més directa a l'alumnat fins la seva majoria d'edat. Així, l'enfocament de drets juntament amb el concepte de ciutadania global es converteix en una eina molt potent per a contribuir a la transformació real de l'educació capaç de donar resposta a les necessitats i els compromisos que requereix la societat actual.

Considerant que l'obtenció del reconeixement suposarà una experiència positiva, innovadora i transformadora per a la comunitat educativa i que el nostre centre compleix amb els requisits necessaris per a presentar la seva candidatura per la seva labor activa en la defensa i promoció dels drets de la infància i la ciutadania global, se sol·licita l'aval d'aquest Consell escolar per iniciar els tràmits de presentació de la candidatura".

Que dona lloc al següent acord:

Es compta amb el suport d'aquest Consell Escolar per a iniciar la presentació de la candidatura del nostre centre i la posterior col·laboració amb UNICEF i amb altres aliats per assolir una millora continua en la nostra tasca educativa que ens permeti progressar en el marc d'aquests reconeixements.

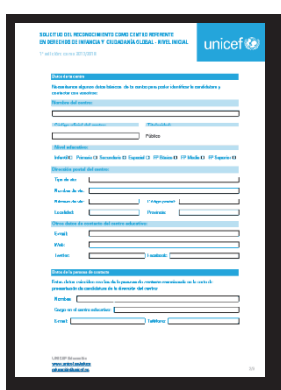
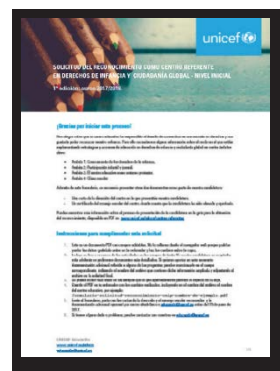
I per deixar-ne constància, estenc el present certificat, amb data de de

Signat.

Annex 4: Instruccions per a complimentar el formulari PDF

El formulari PDF per aportar la informació necessària per a l'avaluació de la candidatura està disponible per a descarregar a www.unicef.es/educa/centros-referentes. Tingueu en compte que només seran admeses aquelles candidatures presentades a través del formulari PDF:

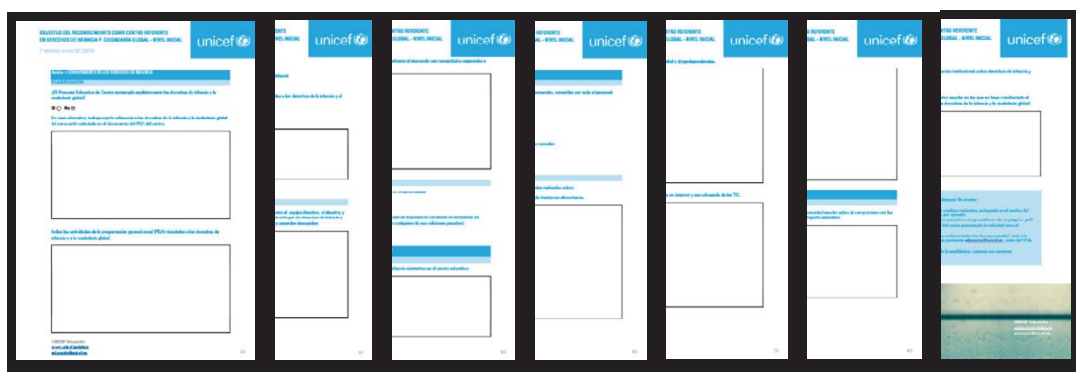
- Descarregueu l'arxiu PDF i deseu-lo. No l'ompliu des del navegador web, perquè es podrien perdre les dades.
- El formulari és un document PDF amb camps editables, de manera que podeu introduir text en els espais per a resposta i desar-ne els canvis.
- Deseu el PDF amb els canvis, incloent en el nom de l'arxiu el nom del vostre centre educatiu. Per exemple: **formulari-sol·licitud-reconeixement-ceip-nom-exemple.pdf**
- Aquest document no cal segellar-lo ni signar-lo. Si us plau, no l'escanegis i envieu-lo com a PDF un cop personalitzat.

La primera pàgina inclou algunes dades bàsiques del centre educatiu així com les dades de contacte de la persona designada per la direcció com a contacte per a les gestions relacionades amb l'obtenció del reconeixement.

Necessitem aquestes dades per al procés d'avaluació ja que en algun moment caldrà contactar-vos, sol·licitar-vos més informació o fins i tot programar alguna visita.

La informació sobre la vostra web i xarxes socials ens serà útil per donar difusió en cas que la vostra candidatura sigui acceptada o si obteniu el reconeixement.

Le següents pàgines inclouen preguntes relacionades amb els requisits que el centre ha de complir per obtenir el reconeixement. Les preguntes abasten la implementació d'estratègies i accions en drets d'infància i ciutadania global en quatre àmbits clau:

- Àmbit 1: Coneixement dels drets de la infància
- Àmbit 2: Participació infantil i juvenil
- Àmbit 3: El centre educatiu com a entorn protector
- Àmbit 4: El clima escolar

Els camps de resposta admeten més text del que aparentment permet d'espai de la caixa. No obstant això, n'hi ha prou amb una descripció breu que pots ampliar amb altres documents addicionals a la candidatura (això és opcional). Si la candidatura del vostre centre és admesa i passeu a la fase d'avaluació, és possible que us demanem ampliar la informació del qüestionari o aportar evidències.

Teniu fins els 30 de juny per...

- Obtenir el suport de la Direcció del centre i del Consell Escolar.
- Recopilar els documents de suport (carta i certificat) i escanejar-los.
- Omplir el formulari.
- Trametre-ho per correu electrònic a educacion@unicef.es

Edició:

Equip d'educació en drets d'UNICEF - Comité Español

Els materials educatius, recursos i activitats sobre drets d'infància, desenvolupament sostenible i ciutadania global formen part del treball en Educació en drets i ciutadania global d'UNICEF Comité Español, estant anteriorment publicats sota la marca Enreda't i el web enredate.org. Els fets i opinions que es mostren aquí no representen necessàriament el punt de vista d'UNICEF.

UNICEF promou els drets i el benestar de tots els nens i nenes en tot allò que fem. Juntament amb els nostres aliats, treballem a 190 països i territoris per transformar aquest compromís en accions pràctiques, centrant especialment els nostres esforços en arribar als infants més vulnerables i exclosos per a benefici de tots els nens i nenes, a tot arreu

Per a més informació sobre la presentació de candidatures:

educacion@unicef.es

www.unicef.es/educa/centros-referentes

